

KOMENTARZ PRAWNIKA

Odzyskanie wkładu przed likwidacją

NATALIA GAWEŁ
adwokat w Kancelarii KSP Legal & Tax Advice

Art. 189 Kodeksu spółek handlowych (k.s.h.) wprowadza bezwzględny zakaz zwracania wspólnikom wniesionych przez nich wkładów przez cały okres trwania spółki. Odstępstwa od niego możliwe są wyłącznie w przypadkach określonych w przepisach kodeksowych. Przepisem takim jest m.in. art. 286 k.s.h.

Art. 286 k.s.h. przewiduje podział pomiędzy wspólników majątku pozostałego po zaspokojeniu lub zabezpieczeniu wierzycieli. Podział ten, w tym wypłata wniesionych przez wspólników wkładów, następuje w ramach postępowania likwidacyjnego, którego celem zawsze jest zakończenie bieżących interesów spółki, ściągnięcie wierzitelności, wypełnienie jej zobowiązań i upłynienie jej majątku.

Podział nie może nastąpić na dowolnym etapie likwidacji spółki. Datę podziału wyraźnie określa bowiem przywołany powyżej art. 286 k.s.h. Jak wynika z jego brzmienia, nie może on nastąpić przed upływem sześciu miesięcy od daty ogłoszenia o otwarciu likwidacji i wezwaniu wierzycieli do zgłoszenia ich wierzitelności. Ogłoszenia o otwarciu likwidacji i wezwania wierzycieli dokonują likwidatorzy spółki w Monitorze Sądowym i Gospodarczym oraz w innym piśmie przeznaczonym do ogłoszeń spółki, jeżeli takie określono w umowie spółki. Od daty opublikowania ogłoszenia w Monitorze rozpoczyna swój bieg sześciomiesięczny termin, który determinuje datę podziału majątku spółki. Oczywiście podział ten może nastąpić również w późniejszym okresie. Ważne, by nie nastąpił wcześniej.

Po upływie wskazanego sześciomiesięcznego okresu majątek likwidowanej spółki jest dzielony pomiędzy wspólników – co do zasady proporcjonalnie do wysokości ich udziałów w kapitale zakładowym, chyba że w umowie spółki zawarto odmiennie postanowienia w tym zakresie. Przykładowo, może z niej wynikać, że niektóre udziały są uprzywilejowane przy podziale majątku likwidacyjnego, czy też, że niektórzy wspólnicy są wyłączeni z podziału w ogóle. Wprowadzenie do umowy spółki postanowień w tym przedmiocie zależy wyłącznie od woli wspólników i wymaga ich jednomyślnej zgody.

Podział majątku, w tym rozliczenie wkładów wniesionych do spółki przez wspólników, może nastąpić w gotówce lub poprzez podział pomiędzy nich składników majątku spółki in natura. Należy jednak pamiętać, że będzie to możliwe, wyłącznie gdy po zaspokojeniu i zabezpieczeniu wierzycieli spółka będzie dysponowała jeszcze jakimś majątkiem. Jeżeli po ich zaspokojeniu i zabezpieczeniu okaże się, że brak jest aktywów, które mogłyby być podzielone pomiędzy wspólników, utracą oni szansę na zwrot wniesionych do spółki wkładów. Najczęściej dzieje się tak, gdy już na etapie otwarcia likwidacji suma aktywów spółki jest niższa niż suma pasywów. ©